Тыднёвік Магілёўскі

Тыднёвік Магілёўскі

№ 20 (84) 26 траўня - 1 чэрвеня 2000 г. Кошт 50 руб.

Агонь на радыяцыйным фоне – што новы выбух...

Фота IREX

У вобласьці апошнімі днямі рэзка ўскладнілася сытуацыя з пажарамі. Асноўныя прычыны – сухое надвор'е і неасьцярожнасьць людзей. А насьледкі – матэрыяльныя страты і радыяцыйная небясьпека для здароўя.

Спэцыялісты ўпраўленьня па надзвычайных сытуацыях скардзяцца, што насельніцтва, у тым ліку і кіраўнікі, паводзяць сябе несьвядома. Пажар на малой тэрыторыі нікога, як правіла, не хвалюе. Толькі калі плошча, якая гарыць, перакрочвае мяжу ў 2-3 гектары, ці яшчэ больш дакладна – у 5-10 га, пачынаюць выклікаць пажарных. А ў такіх выпадках для гашэньня пажару патрабуецца ўжо шмат сілаў і сродкаў.

Кіраўнікі раёнаў і сельскіх гаспадарак наогул мяркуюць, што ў іх і так зашмат справаў, а пажарамі павінны займацца падразьдзяленьні міністэрства па надзвычайных сытуацыях. Аднак у тых не хапае для гэтага людзей, асабліва калі якая навала набывае масавы характар.

У такіх надзвычайных умовах у абласным упраўленьні вырашылі амаль увесь кадравы афіцэрскі й шараговы склад часткова вызваліць ад непасрэдных службовых абавязкаў, каб забясьпечыць патруляваньне на тарфяніках.

Самы вялікі клопат сёньня ў пажарных – зь месцамі адпачынку дзяцей. Пераважная большасьць дзіцячых лягераў і пансыянатаў знаходзіцца ў лесе. Нядаўна каля Магілёва зь вялікімі цяжкасьцямі ўдалося загасіць пажар літаральна ў 20 мэтрах ад лягеру, дзе амаль усе пабудовы былі драўлянымі. Высьвілася, што ў гэтай дзіцячай установе ня выкананае амаль ніводнае правіла супрацьпажарнай бясьпекі. Уся падрыхтоўка месцаў летняга адпачынку дзяцей цяпер, на жаль, зводзіцца толькі да лёгкага рамонту і фарбаваньня. На ахову ад пажараў сродкаў не застаецца.

Пажарныя зараз абяцаюць, што нягледзячы на пратэсты з боку ўладальнікаў лягераў, ніводзін зь іх больш не атрымае дазволу на адкрыцьцё без належнай падрыхтоўкі.

Самая складаная сытуацыя з пажарамі сёньня ў Асіповіцкім раёне, дзе тарфянікі гараць з 20 красавіка; у Глускім – там агонь палыхае паўмесяцы; у Магілеўскім раёне. Да гэтага сьпісу днямі дадаўся радыяцыйна забруджаны Чэрыкаўскі раён, дзе й сёньня ля вёскі Беліца гараць 3 гектары тарфяніку. У Касьцюковіцкім раёне, таксама забруджаным, у выселенай зоне пагасілі балота Печанеж, дзе радыяцыйны фон – больш за 40 кюры на квадратны мэтар. Пажарныя там працавалі абсалютна без усялякіх спэцыяльных сродкаў аховы – як на звычайным пажары. Відавочна, што па іншаму цяпер і ня будзе – з-за беднасьці. І калі ўлічыць, што пажары нашмат павялічваюць узровень радыяцыі, то якую ж дозу апраменьваньня атрымалі гэтыя і мясцовыя людзі?

Дарэчы, даволі далёка ад месцаў вышэйзгаданых пажараў таксама зафіксаваныя праявы падвышэньня ўзьдзеяньня радыяцыйнага фактару, найперш на дзяцей. Днямі праверка стану здароў'я дзяцей у шэрагу дзіцячых садкоў абласнога цэнтру выявіла небясьпеку на хваробу шчытападобнай залозы, якая, як вядома, адной зь першых у арганізьме чалавека рэагуе на апраменьваньне.

Марыя ЎСЬЦІНОВІЧ

СУД ДЫ СПРАВА

Як вясновае надвор'е...

Напачатку тыдня абласны суд разгледзеў касацыйную скаргу журналіста шклоўскай дзяржаўнай газэты "Ударны фронт" Міхаіла Бабокі на рашэньне раённага суда і пакінуў яго бязь зьменаў.

Нагадаем: месяц таму загадчык сельгасаддзела раёнкі М.Бабок пакрыўдзіўся на публікацыю Аляксандра Шчарбака ў недзяржаўнай газэце "Шклоўскія навіны" аб стане раённай сельскай гаспадаркі. Звычайная справа, калі людзі пра адно і тое ж мяркуюць па-рознаму. Ударна-фронтаўскі журналіст лічыць усё, што робіцца ў сельскай гаспадарцы, правільным, а А.Шчарбак мяркуе, што сёньняшні стан шклоўскай вёскі не адпавядае яе патэнцыялу. Такі погляд "дзяржаўны" журналіст палічыў абразай на свой (!) адрас і падаў у раённы суд зыск аб спагнаньні з А.Шчарбака грошай за маральныя пакуты, якія сельгасзагадчык нібыта перажыў у выніку крытычнай публікацыі. Раённы суд не знайшоў падставаў для задавальненьня падобнага зыску.

Вось на гэтае рашэньне і падаў скаргу ў абласны суд М.Бабок. І зноў застаўся, як і павінна было адбыцца, ні з чым. Магчыма, пойдзе далей, бо ёсьць яшчэ Вярхоўны суд...

Нядаўна, у другі раз, давялося прайсьці праз суд першай інстанцыі й нашай газэце ("ТМ" №18). Рыхтуемся да абласнога суда, бо наш апанэнт таксама застаўся незадаволеным першасным рашэньнем. Ведаем, што ў бліжэйшы час суд (таксама ня ўпершыню) чакае рэдакцыі недзяржаўных газэтаў гарадзенскай "Пагоні" і менскай "Нашай Нівы". Ведаем, што далёка не заўсёды суды сканчаюцца на карысьць дэмакратычных выданьняў, як гэта было з намі летась, а сёлета – з "Нашай Нівай", а раней – з "Пагоняй", "БДГ", "Свабодай" і "Навінамі", "Народнай воляй"...

Пры ўсім разуменьні таго, што суд сам па сабе ёсьць цывілізаванай формай вырашэньня грамадзянскіх канфліктаў, цяжка не зьвярнуць увагі на тое, што перасьледуюцца выключна дэмакратычныя, недзяржаўныя, незалежныя выданьні. Ці не большасьць зь іх у нашай краіне зьведалі на сабе штрафы, спагнаньні, "апошнія папярэджаньні" альбо закрыцьці... Ня можа нікога падмануць тое, што за зыскамі "аб абароне гонару" стаяць як быццам прыватныя асобы. За зыскамі супраць незалежнай прэсы і вольнага слова насамрэч стаіць самая ўлада, самая дзяржава. Менавіта яна першай пачала змаганьне з вольнай прэсай, паказала прыклад, якому цяпер ахвотна сьледуюць "прыватныя асобы" у спадзяваньні на перамогу. Відавочна, што іхняе спадзяваньне на перамогу грунтуецца менавіта на тым, што яны ёсьць прадстаўнікамі афіцыйных структураў, апалягетамі афіцыйных палітычных поглядаў. (І на гэтай падставе ўжо вартыя падтрымкі). Аднак час ад часу, як бачым, "змаганьне за гонар і годнасьць" шытае такімі белымі ніткамі, што нават нашыя, "самыя гуманныя суды", не заўсёды могуць задаволіць патрыятычных пачуцьцяў нястомных шукальнікаў "праўды і справядлівасьці".

Бо праўда і справядлівасьць для іх, нястомных, палягаюць у тым, што ніхто ня мае права мець пункт погляду, адрозны ад "генэральнай лініі". Самая дзяржава, на жаль, многіх штурхае менавіта да такога разуменьня патрыятызму. Таму ў нас, сказаць сумленна, няма настрою асабліва радавацца эпізадычным судовым перамогам.

Пераменлівыя гэтыя перамогі нібы вясновае надвор'е.

Генадзь СУДНІК

Не адное, дык іншае

У гэтым месяцы, як прагназуюць спэцыялісты Рэспубліканскага цэнтру гігіены й эпідэміялёгіі, чакаецца нашэсьце машкары. Пад асобай пагрозай знаходзяцца Гомельская й Берасьцейская вобласьці. Небясьпеку машкара ўяўляе ня толькі для жывёлаў, але й для людзей. Ейныя ўкусы могуць выклікаць алергічныя рэакцыі – зуд, падвышэньне тэмпэратуры, ацёкі. Абараніцца можна з дапамогай адпужальных крэмаў і ласьёнаў. Нагадаем, што ў мінулым годзе з-за атакаў машкары ў мэдычныя ўстановы зьвярнулася па дапамогу вялікая колькасьць пацярпелых, быў зафіксаваны масавы падзёж жывёлы.

Паводле BARC-List

Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

Зноў падаражэлі паслугі сувязі. Кошт тэлефанічнай хвіліны ў горадзе падскочыў удвая, а за званкі за межы вобласьці прыйдзецца плаціць на 20%-30% больш. Наогул цяжка прасачыць за штодзённым падвышэньнем цэнаў, бо пра адныя паведамляецца, а пра іншыя – не. Прыходзіш у краму і бачыш новы кошт. А можа, і не заўважыш гэтага. Такім чынам тыя, хто ўтойвае зьмены ў горшы бок, клапоцяцца пра нашыя нэрвы. І на тым дзякуй.

Буйнейшае мясцовае прадпрыемства, вытворчае аб'яднанне "Хімвалакно", распачало згортваньне сваёй сацыяльнай інфраструктуры. У прыватнасьці, зачынена 7 дзіцячых садкоў, у якія хадзіла каля 3000 дзяцей. Дырэкцыя тлумачыць свае дзеяньні празаічнай адсутнасьцю сродкаў. Неаплочаныя рахункі па ўтрыманьні садкоў на сёньня складаюць каля 150 мільёнаў рублёў. А ў аб'яднаньня ўжо зараз сур'ёзныя вытворчыя запазычанасьці па самых розных накірунках: ад крэдытнай да зарплатнай. Як па гаворваюць, на чарзе ліквідацыі – сыстэма мэдычнага абслугоўваньня, у якую ўваходзяць больніца і паліклінікі. Можна дадаць, што падобныя крокі па згортваньню сваёй "сацыялкі" раней ужо зрабілі многія прадпрыемствы.

Магілёўскія калгасы, па сьведчаньні аблсельгасхарчу, маюць вялікі недахоп у спэцыялістах. Да 30% гаспадарак ня маюць адпаведна падрыхтаваных спэцыялістаў. Зараз начальства накіроўвае ў гаспадаркі студэнтаў Горацкай сельгасакадэміі. Адвучыліся па 4 курсы – ды хопіць! Некаторыя зь іх займаюць нават пасады галоўных аграномаў. Усяго ж каля 300 маладых людзей замест вучобы вымушаныя "латаць" сабой кадравыя дзіркі на вёсцы.

У абласным шпіталі, паводле праведзеных праверак, тамтэйшыя павархі кралі харч, які павінен быў класьціся ў талеркі хворым. Напрыклад, у паўсотні праверанаых порцыях мяснога рулету значна не ставала мяса адпаведна нормы. За парушэньні пакараныя 5 работніц харчовага блёку. Яны заплоцяць штрафы. Але сумняваюся я, што пасьля гэтага жыцьцё пацыентаў стане сытнейшым. Бо жыцьцё сталоўскіх працаўніц стане горшым, чым да праверкі.

Магілёўскі гарвыканкам нядаўна абмеркаваў пытаньне аб тым, як на мясцовых прадпрыемствах выконваецца дэкрэт Лукашэнкі аб умацаваньні працоўнай дысцыпліны. Чым ужо так не падабаецца начальству тая працоўная дысцыпліна? Адказ зусім у іншым – плошчы на прадпрыемствах мала, людзі не задаволеныя. Каб зьбіць гэты настрой, і вырашана "падкруціць гайкі". Працоўная дысцыпліна заўсёды, з савецкіх часоў, была і застаецца для начальства палачкай-выратавальніцай у змаганьні з тымі, хто выказвае незадавальненьне жыцьцём, працай і тым самым начальствам.

Бабруйскія ўлады паказалі сваім гараджанам, як добра яны пра іх клапоцяцца. Мяркуйце самі. Стаялі ў мясцовым пасёлку Кісялевічы старыя, пасьляваенныя пабудовы, дамы. Як водзіцца, там няма "удобств": ня толькі прыбіральні і ваннай, але ж і звычайных падвалаў, дзе можна захоўваць гародніну і нейкія рэчы. Спэцыяльна для гэтых мэтаў калісьці жыхары самі пабудавалі сабе адпаведны блёк з гаспадарчых памяшканьняў. І вось днямі бабруйскія камунальнікі ўсё зруйнавалі. У людзей, вядома, ніхто ні пра што не пытаўся. Прыгналі тэхніку і разбурылі сьцены. 52 сям'і засталіся без гаспадарчых памяшканьняў.

У Магілёў наведваўся Аляксандар Мядзьведзь, алімпійскі чэмпіён па барацьбе. Сустракаўся з абласным начальствам. Ня ведаю, пра што яны там дамовіліся, але ж усхваляваныя выканкамаўцы рэкамэндавалі гарадзкой уладзе зрабіць Мядзьведзя "ганаровым магілёўцам". Ня ведаю, чым адметным для нашага горада адзначыўся ў мінулым альбо цяпер гэты былы знакаміты савецкі спартсмэн. Ведаю, што ўлады прамаўчалі з нагоды нядаўняй сьмерці мясцовага краязнаўцы Філіповіча, які шмат што зрабіў для нашай гістарычнай адукаванасьці і патрыятычнай памяці. Вось гэта, на маё разуменьне, вартая кандыдатура на ганаровасьць. Ды наогул: ці мала ў біяграфіі гораду выдатных людзей, справаў і падзей! Але жыве нашае кіраўніцтва пачуцьцямі і крытэрамі толькі савецкай часткі гэтай біяграфіі, не зважаючы на тое, колькі стратаў і гора прынес гэты час людзям і гораду (дастаткова паглядзець на "сучасную" архітэктуру, узгадаць колькасьць усяго, што зьнесена і зруйнавана). Аднак для нашай бюракратыі вартаснае тое, што А.Мядзьведзь ёсьць лепшым сябрам прэзыдэнта Алімпійскага камітэта, які ў сваю чаргу ёсьць лепшым сябрам спартсмэнаў. Тут не да гісторыі.

Да наступнай сустрэчы.
Сымон Глазштэйн.

Што скажуць ахоўнікі законнасьці

Магілёўскі праваабарончы цэнтар зьвярнуўся да пракуратуры, каб тая апратэставала рашэньне Магілёўскага гарсавета, паводле якога была ўстаноўленая плата за выкарыстаньне суб'ектамі гаспадараньня назвы горада.

Справа ў тым, што 27 жніўня 1999 года Магілёўскі гарадзкі савет дэпутатаў прыняў рашэньне за №6-10, паводле якога за карыстаньне юрыдычнымі асобамі ў сваіх найменьнях назвы "Магілёў" і ўтварэньняў ад яго мелася спаганяцца мыта. Памер плянуемых уліваньняў (на роўным месцы) у гарадзкі бюджэт складаў па 50 "мінімалак" з гарадзкіх аб'яднаньняў і арганізацыяў, і па 300 – з суб'ектаў гаспадараньня. Свае, бюджэтныя структуры вызваляліся ад мыты. Тэрмін разьліку для тых, хто ўжо карыстае назоў горада, быў акрэсьлены 1 чэрвеня 2000 года.

Магілёўскае аддзяленьне Беларускага Хельсінскага Камітэта палічыла рашэньне незаконным і зьвярнулася да Кансультатыўна-назіральнае групы АБСЭ. Намесьнік кіраўніка КМГ АБСЭ спадар Х.П.Клайнэр накіраваў адпаведны ліст у Канстытуцыйны Суд РБ.

5 траўня Старшыня КС РБ Г.Васілевіч накіраваў ліст у гарсавет, у якім, у прыватнасьці, адзначаецца, што рашэньне гарсавета не грунтуецца на дзеючым заканадаўстве Рэспублікі Беларусі й мусіць быць прыведзеным у адпаведнасьць Канстытуцыі.

Таму праваабарончы цэнтар і накіраваў заяву з просьбай апратэставаць незаконнае рашэньне, а таксама абавязаць гарвыканкам вярнуць грошы тым, з каго іх пасьпелі спагнаць. Ня меней важкім лічаць праваабаронцы і патрэбу ў публічным паведамленьні (праз газэты) пра адмену рашэньня і парадак вяртаньня сродкаў.

Застаецца пачакаць, што адкажуць на гэта ахоўнікі законнасьці. Тым больш, што даўнавата ня чутна, каб пракуратура нагадвала пра сябе кантролем за дзейнасьцю мясцовай улады.

МПЦ – адмыслова для "ТМ"

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

СУД НАД ЧЫГІРОМ

Крок налева, крок направа – ...

Да трох гадоў зьняволеньня з адтэрміноўкаю на два гады прыгаварыў Менскі гарадзкі суд экс-прэм'ера Міхаіла Чыгіра. Абвінавачваньне яму вынесенае толькі ў адным з шасьці эпізодаў, у астатніх ён апраўданы. Чыгір не задаволены гэтым рашэньнем і зьбіраецца абскарджыць яго ў Вярхоўным судзе, паколькі лічыць сябе цалкам невінаватым.

Фота IREX

Перад судовым пасяджэньнем на ганку суду адбыліся сутычкі паміж грамадзянамі й супрацоўнікамі ОМОНу, якія не дапускалі людзей у будынак. Былі пацярпелыя, у тым ліку атрымалі цялесныя пашкоджаньні жонка Міхаіла Чыгіра адвакатка Юлія Чыгір і яго ная сястра, пэнсіянэрка Валянціна Малюковіч.

Палкоўнік з гарадзкой управы міліцыі Леанід Русак нават аддаваў загад затрымаць сына Чыгіра, але прысутныя аказалі супраціўленьне. Пасьля гэтага кардон міліцыі быў аслаблены, і ў залю здолелі прайсьці некаторыя журналісты й сваякі падсуднага.

Судзьдзя Аляксандар Васілевіч пачаў зачытваць прысуд, што адбывалася на фоне выкрыкаў: "Свабоду Чыгіру!" Так пад вокнамі будынку суда выказваліся некалькі дзясяткаў чалавек, якіх так і не прапусцілі ў залю. Воклічы "Свабоду Чыгіру!" скончыліся толькі пасьля таго, як своеасаблівы пікет быў разагнаны, а двух яго ных удзельнікаў – Зьміцера Марчука і Яна Грыба – затрымалі й адвезьлі ў пастарунак, пасьля чаго яны былі аштрафаваныя на 5 мільёнаў рублёў кожны.

Зачытваньне прысуду цягнулася крыху больш за палову гадзіны, што можна лічыць рэкордам, маючы на ўвазе 18 тамоў справы і абвінавачваньне з шасьці вялікіх эпізодаў. Пяць зь іх судзьдзя ў сваёй прамове фактычна ўвогуле не закрануў, абвясьціўшы, што ў іх віна Чыгіра не доказаная альбо няма складу злачынства. Усе гэтыя эпізоды тычацца дзейнасьці Міхаіла Чыгіра на пасадзе кіраўніка "Белаграпрамбанку". Ягоную віну суд убачыў толькі ў эпізодзе, які прыпадае на 1995 год, калі Чыгір працаваў прэм'ерам.

Суд палічыў, што экс-прэм'ер перавысіў уладу, прыняўшы рашэньне даць камэрцыйнай фірме "Піаск" адтэрміноўку ў выплаце мытаў, што нанесла вялікую шкоду дзяржаве. За гэта ён і пакараны трыма гадамі турмы, але суд палічыў, што перавыханьне быліога прэм'ера магчымае без ізаляцыі, і даў яму два гады адтэрміноўкі.

Гэта азначае, што калі на працягу двух гадоў Чыгір зробіць **нейкае правапарушэньне** – адразу трапіць за краты. Аднак Міхаіл Чыгір такім рашэньнем быў відавочна незадаволены, ужо ў першым камэнтары ён заявіў, што абавязкова будзе яго абскарджваць і ў рэшце рэшт даб'ецца справядлівасьці: "...Тое, што я даваў адтэрміноўку, ведаў увесь Вярхоўны Савет, бо гэта было ў прысутнасьці й са згоды кіраўніка пляньва-бюджэтнае камісіі Вярхоўнага Савету. Аднак судзьдзя Васілевіч нават ня выклікаў таго ў суд. У выніку яны кажуць, што я ў прысутнасьці старшыні камісіі скраў паўнамоцтвы Вярхоўнага Савету – большага абсурду прыдумаць немагчыма".

М.Чыгір паведаміў журналістам, што паводле ягоных дадзеных, кіраўнік Мытнага камітэту Макаревіч быў пастаўлены перад выбарам – або самому йсьці ў турму за тое, што не спагнаў мыты зь фірмы "Піаск", або даць хлусьлівыя паказаньні супраць Чыгіра. Мытнік выбраў апошняе.

Акрамя трох гадоў зьняволеньня з адтэрміноўкаю, суд пастанавіў спагнаць з Чыгіра 209 мільёнаў рублёў кампэнсацыі за нанесеныя страты, што паводле рынкавага курсу складае больш за 200 тысячаў даляраў. Такіх грошай у Чыгіра, паводле ягоных словаў, няма й ніколі не было. І ўвогуле ён не разумее, што перашкаджае дзяржаве спагнаць гэтыя неатрыманыя мыты з тых, хто карыстаецца ўвезенымі аўтамабілямі: "Гэта ж абсурднае рашэньне, бо гэтыя даляры павінен плаціць той, хто эксплюатуе тэхніку – цягачы і рэфрыжэратары. Хто гэта – трэба спытаць у кіраўніцтва справамі прэзыдэнта. Яны, па маёй інфармацыі, папалі туды, і мы не адноойчы патрабавалі ад суда, каб ён устанавіў, дзе гэтая тэхніка".

Таксама суд забараніў былому прэм'еру на працягу пяці гадоў займаць кіраўнічыя пасады й пакінуў норму "падпіскі аб нявыезьдзе". Гэтыя пакараньні Чыгір таксама лічыць незаконнымі й зьбіраецца абскарджыць у Вярхоўным судзе.

На судзе прысутнічалі й замежныя амбасадары, якія прыйшлі каб аказаць падтрымку падсуднаму. Аднак задавальненьня ў іх выказаньнях не было. Амбасадар ЗША ў Беларусі Дэніэл Спэкгард, напрыклад, заявіў: "Я думаю, рашэньне суда пацьвярждае тое, што мы даўно ведалі: гэта палітычна матываванае шоў і мэта гэтага шоў – перашкодзіць Чыгіру ўдзельнічаць у палітыцы". Амэрыканскі амбасадар усё ж выказаў спадзяваньні на тое, што Вярхоўны суд, куды будзе апэляваць Міхаіл Чыгір, унікне ў сапраўдны сэнс гэтае справы.

Варта згадаць яшчэ адзін пункт судовага рашэньня. Паводле судзьдзі Васілевіча, суд вынес прыватнае вызначэньне на адрас генэральнага пракурора Беларусі за парушэньне сьледчымі пракуратуры нормаў, што рэглямэнтуюць працэдуру расьсьледваньня. Гэта можна лічыць водгукам на неаднаразовыя заявы Міхаіла Чыгіра пра парушэньне ягоных правоў сьледчымі. Аднак юрыдычных наступстваў такое вызначэньне суду фактычна ня мае.

Алег ГРУЗЬДЗІЛОВІЧ, Менск

ЭКАНАМІЧНЫ АГЛЯД

...Тое не "тэндэнцыі", а — курс

У сярэдзіне мінулага тыдня адбылося пашыранае пасяджэньне Савету міністраў з удзелам галоўных кіраўнікоў выканаўчае "вэртыкалі". Падводзіліся вынікі гаспадарчае дзейнасьці за першы квартал.

Чаму так позна – на дварэ ж ужо другая палова траўня?

Магчыма, таму, што хваліцца няма чым. У першай частцы свайго дакладу міністар эканомікі Уладзімер Шымаў назваў лічбы нейкага росту, напрыклад, што валавы ўнутраны прадукт прырос аж на 6 адсоткаў, але ў параўнаньні не са сьнежнем, а зь леташнім першым кварталам. Каб параўнаньне было зроблена з пазалеташнімі дадзенымі, дык гэтак званы "прырост" быў бы яшчэ большым.

Але тыя зьвесткі, якія міністар прывёў у другой палове свайго дакладу, па-сутнасьці зьвялі на нішто пачатковы патас. Сапраўды, у сельскай гаспадарцы назіраўся вялікі спад – амаль на 10 адсоткаў. Амаль да 40 адсоткаў павялічылася колькасьць стратных прадпрыемстваў з аднačасовым рэзкім зьніжэньнем рэнтабэльнасьці прамысловасьці. Узровень інфляцыі ўдвая перавысіў прагнозныя паказчыкі. Расьце аб'ём нерэалізаванае прадукцыі.

Атрымліваецца, што вытворчасьць вядзецца на страту ды на склад. Ды й хто будзе купляць выробленую прадукцыю, калі апошнім часам запазычанасьць у заробках дасягнула ажно 13 млрд. рублёў, у тым ліку 2 млрд. рублёў у прамысловасьці, чаго раней не было.

Заклапочанасьць станам справаў у фінансовай сфэры гучала ў выступленьні міністра фінансаў Мікалая Корбута. Ён праінфармаваў урад, што даходы бюджэту ў першым квартале склалі толькі 17,5 адсоткаў гадавога пляну, ці амаль на 5 адсоткаў меней за мінулагодні паказчык. Недабор грошай у бюджэце дасягнуў 40 млрд. рублёў.

Цікава, як можа такое быць, каб пры росьце вытворчасьці ў казьне не было грошай? Ды й такі паказчык, як скарачэньне аб'ёму перавозак, нельга патлумачыць нічым іншым, як толькі тым, што няма чаго вазіць.

Няма чаканых вынікаў і ў вонкавым гандлі. Як бы ні вырас аб'ём, а адмоўнае сальда гандлёвага балянсу складае вялікую суму – 325,5 млн. даляраў. Гэтаму спрыяе вялікая розьніца валютных курсаў. Невыпадкова кіраўнік ураду Уладзімер Ярмошын зьвярнуў увагу на тое, што трэба зьніжаць валютную курсавую розьніцу, бо яна робіць стратнай працу многіх вытворцаў-экспартэраў.

Адмоўныя тэндэнцыі ў эканоміцы краіны, якія выявіліся ў першай чвэрці году, моцна ўплываюць на стан гаспадаркі й сёньня. Найперш – у сфэры цэнаўтварэньня. Толькі цягам траўня двойчы даражэла паліва. Апошнім разам, з 18 траўня на 10-12 адсоткаў падаражэў бэнзін і дызпаліва. Удвая вырасьлі кошты на праезд у гарадзкім транспарце. На 20 адсоткаў падвышаныя тарыфы на электрасувязь. І гэтыя пералік можна доўжыць.

Куды ж ідзе эканоміка Беларусі? Куды заўгодна, толькі не да выйсьця з крызысу.

Уладзімер КУЛАЖАНКА, прафэсар

(Паводле радыё "Свабода")

Фота IREX

АД СВАЙГО ІМЯ

Сымбалі памяці і часу

У траўні 1994 году адбылася падзея, пра якую чамусьці ня згадваюць сёньня. Мажліва, ейная значнасьць на той момант сапраўды не была настолькі важкай каб на яе зважалі ў 2000-м. Віхура першае ў гісторыі Беларусі перадвыбарчае прэзыдэнцкае кампаніі прагнула ахвяраў. Першай ахвярай сталася радыёстанцыя "Беларуская Маладзёжная". Патэнцыйны пераможца (сп.Кебіч) меў своеасаблівае ўяўленьне пра моду, паводле гэтага ўяўленьня вопратка радыё "БМ" не пасавала да "моднага" адзеньня будучае, прэзыдэнскае й што галоўнае — дэмакратычнае Беларусі. Трымаючы напагатове снадзіва шаўца, беларускі "кардэн" чакаў зручнага моманту каб унесьці свае карэктывы ў нямодную адзёжу ад "БМ". Аднаго разу, травеньскім ранкам, на хвалях радыё-станцыі прагучаў жарт, на які Вярхоўны Савет №12 адрэагаваў "па-дзяржаўнаму" – водгукамі абурэньня. Абураліся нават тыя дэпутаты, хто ня чуў гэтага самага жарту ды ня ведаў пра існаваньне самае радыё-станцыі. Беларускі "кардэн" быў сярод тае кагорты дэпутатаў, якія ня чулі жарту, але мелі выразную пазыцыю – "неабходна разабрацца, бо жартаваць напярэдадні прэзыдэнцкіх выбараў непажадана". Радыё-станцыі было забаронена на пэўны час выходзіць у эфір.

Няма анічога больш сталага, чымсьці часовае. Лісты падтрымкі слухачоў, званкі супрацоўнікаў радыё да чынавенства й да кандыдатаў у прэзыдэнты, якія абяцалі ў выпадку сваёй перамогі разабрацца й вырашыць пытаньне станоўча, засталіся для "БМ" толькі разуменьнем уласнае безабароннасьці й асуджанасьці на несупыннае змаганьне за сваё існаваньне.

...Прэзыдэнтам быў абраны руплівец чысьціні нораваў, гэтак мовіць – а-ля інквізытар. Подых "сьвятое інквізыцыі" ахінуў "набажную" Беларусь. Красавік-травень 1995-га – зьбіцьцё дэпутатаў Вярхоўнага Савету, ганебны рэфэрэндум і прызнаньне ягоных вынікаў дэпутацкай большасьцю памянёнага Савету. Народ пажадаў двухмоўя і яго атрымаў. Акурат напярэдадні народ патрабаваў справядлівасьці й навядзеньня парадку. Пад водгукі народнага адабрэньня наўзорна былі пакараныя за наладжаньне страйку мэтрапалітэнаўцы. Праз гэта Беларусь непасрэдна сутыкнулася са зьвявою заходняй – штрэйхбрэхерамі, варта дадаць, што зьява гэтая на Захадзе сярод працоўнага люду непажаданая й ганебная.

Але спынімся на рэфэрэндуме. Наколькі слушным было народнае жаданьне дамагчыся двухмоўя й наколькі яно спраўдзілася – няхай вырашае сам народ. Мінула 5 год. Большасьць людзей, як і тады, бавіць час травеньскаю парою на сваіх выратавальных сотках. Большасьць зь іх наўрацьці ўзгадаюць тыя падзеі.

З вышыні 2000-га усё падаецца простым і зразумелым, мы пасталелі й памаладзелі, нас стала больш. Сёлетнім травеньскім ранкам пад шыльдаю, якая ўсталяваная ў гонар чыннасьці Сьпірыдона Собаля, былі запаленыя сьвечкі. Недвухсэнсовы зьмест тэксту даводзіць – найбольш не тутэйшым! – хто ў хаце гаспадар: "На гэтым мейсцы знаходзілася друкарня, дзе ў 1636-1638 г.г. працаваў беларускі друкар і асьветнік, ураджэнец Магілёву Сьпірыдон Собаль. Тут ім былі выдадзеныя: "Буквар языка славенска", "Псалтыр", "Тэстамант".

Запаленыя сьвечкі сталіся сымбалям памяці пра колішнюю дзяржаўнасьць беларускае мовы й сёньняшняе адраджэньне ад яе. А яшчэ запаленыя сьвечкі сталіся сымбалямі будучыні. Мы вечныя, пакуль памятаем і верым у свае сымбалі.

Алесь АСІПЦОЎ

БЕЛАПАН для «ТМ»

У Беларусі на 30% падаражэў хлеб масавых гатункаў. Рэзкі скачок цэнаў абумоўлены вялікімі затратамі на закупку харчовага збожжа за кошт валютных крэдытаў.

Пра гэта заявіла начальніца фінансовага ўпраўленьня Камітэта па хлебапрадуктах пры Міністэрстве сельскай гаспадаркі і харчаваньня Валянціна Кашэўская. Яна адзначыла, што хлеб масавых гатункаў – сацыяльна значная прадукцыя, і таму цэны былі паднятыя толькі на 30%. Паводле чыноўніцы, вытворчасьць хлеба для беларускіх хлебазаводаў заўсёды была стратнай, а паэтапнае павышэньне цэнаў на прадукцыю дагэтуль сытуацыю не зьмяніла.

●

У выніку майскіх маразоў у Беларусі загінула 14% пасеяных азімых і 5% яровых культураў, многа шматгадовай травы. Трэба перасейваць 566 гектараў агародніны.

Згодна дадзеных аддзела земляробства і расьлінаводства Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчаваньня, да 19 траўня ў краіне пасеяна 79 тысяч гектараў плошчаў, у тым ліку збожжавымі культурамі – 47 тысячаў. Створаныя на месцах і перакінутыя зь іншых рэгіёнаў кормаўборачныя атрады ўбіраюць загінуўшыя пасевы азімых на зялёны корм. Вядзецца падкормка пашкоджаных пасеваў вадкімі азотнымі ўгнаеньнямі.

●

"Ні эканамічных, ні палітычных падставаў для далучэньня Ўкраіны да саюза Расеі й Беларусі няма", – заявіў 19 траўня ў Кіеве першы намесьнік старшыні Вярхоўнае рады Ўкраіны Віктар Медзьвядзьчук.

Такім чынам ён пракамэнтаваў сьцьверджаньне старшыні Дзярждумы РФ Г.Селязьнёва аб магчымым далучэньні Ўкраіны да беларуска-расейскага саюза. Пры гэтым Віктар Медзьвядзьчук падкрэсьліў: падставаў для далучэньня Ўкраіны да згаданага саюзу ня будзе ніколі.

●

Беларускае моладзевае аб'яднаньне "Задзіночаньне беларускіх студэнтаў" правяло ў Менску культурна-экалягічную акцыю "Час зьбіраць камяні".

Яна прайшла ў Уруччы ў "Музэі валуноў", які ёсьць унікальным помнікам. Сярод камянёў, каштоўных з геалягічнага пункту гледжаньня, ёсьць і такія, якім пакланяліся людзі яшчэ ў часы паганства. Аднак цяпер музэй знаходзіцца ў вельмі запушчаным стане: паўсюль сьмецьце, а старажытныя валуны запэцканыя рознымі надпісамі і малюнкамі, сярод якіх выдзяляецца ўжо сумна вядомае менчукам спалучэньне літараў – РНЕ.

Пасьля працы па добраўпарадкаваньню помніка запрошаныя ўдзельнікі акцыі былі прыемна зьдзіўленыя: іх чакалі выступленьні беларускіх бардаў ды нацыянальныя гульні.

●

Швэцкія сацыял-дэмакраты будуць і надалей працягваць барацьбу з рэжымам Лукашэнкі за свабодную і дэмакратычную Беларусь.

Пра гэта заявіў сакратар кіруючай у Швэцыі Сацыял-дэмакратычнай партыі сп.Урбан Алін. Швэцкія палітыкі знаходзіліся ў Беларусі на запрашэньне Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада). Падчас свайго візыту яны наведалі ўсе абласныя цэнтры краіны, а таксама гарады Пінск і Салігорск. На сустрэчах з рэгіянальнымі лідэрамі Народнае Грамады вывучаліся пытаньні двухбаковага міжрэгіянальнага супрацоўніцтва і аказаньня дапамогі беларускім дэмакратычным сілам. Ён таксама паведаміў, што ў рамках праграмы па падтрымцы дэмакратыі ў Беларусі ў Інтэрнэце быў адкрыты сайт "Stop-Luka". Актыўна праводзіцца праца па прыцягненьню да барацьбы за дэмакратычную Беларусь іншых дэмакратычных арганізацыяў Швэцыі.

●

20 траўня ў Менскім міжнародным адукацыйным цэнтры скончылася сустрэча маладых нямецкіх і беларускіх гісторыкаў – пераможцаў нацыянальных школьных конкурсаў – нямецкага "Пратэст" і беларускіх "Чалавек, час, помнік" і "Паўсядзённае жыцьцё ў Беларусі".

Паводле вынікаў сустрэчы адбыўся абмен думкамі. Напрыклад, маладыя нямецкія гісторыкі лічаць, што, як гэта ня дзіўна, Беларусь усё яшчэ жыве ў камуністычным мінулым; за такім-сякім зьнешнім дабрабытам адчуваецца прысутнасьць у краіне "шэрай дыктатуры"; у вачах людзей і ў іхняй манэры паводзінаў праяўляецца залежнасьць ад начальства і падначаленасьць жанчын мужчынам; маладыя жанчыны надаюць занадта вялікае значэньне сваёй вопратцы; міліцыянты прыцягваюць увагу відавочнай падазронасьцю; у краіне шмат алькаголікаў.

●

Зянон Пазьняк заклікаў беларускую апазыцыю, незалежна ад палітычных прыхільнасьцяў, а таксама міжнародную супольнасьць да спыненьня так званых перамоваў з рэжымам.

Яны ёсьць, па словах старшыні КХП БНФ, нічым іншым, як палітычным маразмам. З. Пазьняк таксама рэзка скрытыкаваў С. Шарэцкага за бязьдзейнасьць легітымнага Вярхоўнага Савету.

БЕЛАПАН для «ТМ»

Праграма тэлебачаньня з 29 траўня па 4 чэрвеня

Понедельник, 29 мая

Праграму тэлеканалаў мы друкуем на замову чытачоў. Гасападары праграмы падаюць нам яе на расейскай. Рэдакцыя фізічна (па часе) не паспявае яе перакласці. Просім разглядаць гэтыя старонкі як тэхнічна-службовы матэрыял, які ня мае дачыненьня да зьместу й характару нашай газэты.

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00,15.00, 17.00, 19.00, 0.25 Новости.
8.15 Резонанс.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...»
9.50 Здоровье.
10.15 Мультфильмы.
10.42 Теленавигатор.
11.15 «Все мои дети». Телесериал.
12.00 «Судьба человека». Водитель-дальнобойщик Сергей Шатерник.
12.30 Музыкальный салон.
14.25 «Студенческая весна-2000».
15.10 «Алиса в Стране чудес».
15.40 Док. экран. «Дорога к Пушкину». 3-я серия.
16.05 Памяти режиссера Натальи Артимович.
16.35 Авто-парк.
16.45 Премьера песни.
17.10 Минский тракторный завод: история и современность.
17.30 Греко-римская борьба.
18.10 «Тайны женского характера».
18.40 МСН.
19.20 Политические диалоги.
19.55 «Все мои дети». Телесериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 «Одиссея команды Кухто».
22.25 «Девушка на мосту». Худ. фильм (Франция).
23.55 Третий тайм.
0.35 Криминальная хроника.
0.40 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм.

ОРТ
13.30 Программа «Вместе».
14.00, 17.00, 23.35 Новости.
14.15 Что да как.
14.35 Звездный час.
15.00 ...До шестнадцати и старше.
15.35 «Хождение по мукам». 10-я серия.
17.30 Банка комиксов.
18.00 Как это было. Подвиг на Таджикской границе. 1993 год.
18.45 «Нежный яд». Сериал.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 «Секретные материалы».
21.55 Взгляд.
22.35 Сериал «Майк Хаммер: Чужой монастырь».
23.50 «Паранормальные явления».

РОССИЯ
15.40 Мультфильмы.
16.00, 19.00, 22.00 Вести.
16.30 «Башня».
16.55 Праздничный концерт, посвященный Дню пограничника.
18.25 «Вино-шоу-кур».
19.40 «Дикий ангел».
20.40 «Остров фантазий» (США).
21.30 «Грязные танцы».
22.30 Памяти Ивана Шмелева.
23.25 «Футбол+ТВ».
0.15 «Дежурная часть».

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 Независимое расследование.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Вчера в «Итогах».
12.45 Куклы.
13.25 «Каменская. Игра на чужом поле». Фильм 2-й. Часть 2-я.
14.25 «Один день».
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 Футбольный клуб.
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 Омар Шариф и Джейн Сеймур в сериале «Воспоминания о полуночи».
19.55 Совершенно секретно.
21.45 Сериал «Месть без предела».
22.45 Сегоднячко.
23.25 Сегодня в полночь.
23.50 «Антропология».

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Пикассо и танец». Гранд-Опера (Париж).
13.10 Мультфильм.
13.45 «В гостях у гномов». Мультфильм.
14.00 Поэтический театр Михаила Козакова. Борис Пастернак.
14.30 «С потолка».
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 Произведения И.Брамса и А.Брукнера.
16.05 Шалом.

НА КАНАЛЕ БТ
13.10 Пунктир.
13.50 «Скарбы». «Быхаў–шчына, памятныя мясціны».
14.05 Мультфильмы.

МОГИЛЕВ-1
6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Астро-дайджест».
8.05 «Искушение».
8.55 «Мир дикой природы». Док.-сериал.
9.25 «Космический джем». Комедия.
16.30 «Сыщики-любители экстра-класса».Телесериал.
17.25 «Школа проводников». Док.сериал.
17.55, 20.00 Праздник в Вашем доме.
19.00 Тяжелый день.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 «Сергей Иванович уходит на пенсию». Худ. фильм.
22.05 Астро-дайджест.
22.10 «Могилевская музыкальная весна 2000».

2-Й КАНАЛ
7.00 «Энергетический завтрак».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30, 21.30 Городские новости.
18.45 «Путеводитель по дикой природе»».
19.10 Мультфильм.
19.30, 20.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
21.20 Высокая мода.
21.45 Комедийный боевик «Журналистка».
23.10 Спорт. программа.

Вторник, 30 мая

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00,15.00, 17.00, 19.00, 23.30 Новости.
8.10 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.15 «Баллада о доблестном рыцаре Айвенго». Худ. фильм.
10.45 Мультфильм.
11.15 «Все мои дети». Телесериал.
12.00 «Одиссея команды Кухто». Телеигра.
12.30 Третий тайм.
13.45 Док. экран. «Письма о добром и прекрасном». Фильм 1-й.
14.13 Турообъектив.
14.33 Бездельник.
15.15 «Дорога к Пушкину». 4-я серия.
15.40 Телеочерк.
16.00 Сельчане.
16.25 «А музыка звучит...»
17.10 Хоккейная лига.
17.30 МСН.
17.45 Док.сериал «Исторические расследования».
18.25 «Москва — Минск».
19.15 Ток-шоу «Будни».
20.00 «Все мои дети». Телесериал.
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Худ.фильм «Степан Сергеич». 1-я серия.
23.00 Музыка без границ.
23.40 Криминальная хроника.
23.45 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм.

ОРТ
13.30 Программа «Вместе».
14.00, 17.00, 23.15 Новости.
14.15 Возможно все!
14.40 Царь горы.
15.10 ...До шестнадцати и старше.
15.45 «Хождение по мукам». 11-я серия.
17.30 Планета КВН.
18.00 Жди меня.
18.45 «Нежный яд». Сериал.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Боевик «В последнюю очередь».
22.40 «Кремль, 9». «Покушение».
23.30 Фантастический боевик «Ангар 18».

РОССИЯ
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 «Дежурная часть».
8.40 «Арена — спорт».
9.15 «Цыганка».
10.10 «Санта-Барбара».
11.00 Телеспецназ.
11.25 Москва — Минск.
15.45 Мультфильмы.
16.30 «Башня».
16.55 Сиреневый туман.
17.25 Премьера комедийного телесериала «Монахини в бегах».
18.25 «Устами младенца».
19.40 «Дикий ангел».
20.35 «Остров фантазий» (США).
21.30 «Грязные танцы».
22.30 Криминальная драма «Побег из Шоушенка».
0.55 «Дежурная часть».

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 Совершенно секретно.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Худ. фильм «Ошибки юности».
13.30 Сериал «Месть без предела».
14.25 «Чистосердечное признание».
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 Сериал «Воспоминания о полуночи».
19.55 «Глас народа».
21.45 «Месть без предела».
22.45 Сегоднячко.
23.25 Сегодня в полночь.
23.50 «Антропология».

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Битва на Неретве». Худ. фильм.
13.00 «Возвращение к себе». В.Васнецов. Часть 1-я.
13.45 «Дюймовочка». Мультфильм.
14.15 «Вокзал мечты».
14.40 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 Экспедиция «Чиж».
16.05 Ортодокс.

НА КАНАЛЕ БТ
13.10 Тяжелый день.
13.30 Мультфильм.

МОГИЛЕВ-1
6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Искушение».
8.55 «Мир дикой природы». Док. сериал.
9.25 «Сергей Иванович уходит на пенсию». Худ. фильм.
16.30 «Сыщики-любители экстра-класса». Сериал.
17.25 «Терра икс». Док.сериал.
17.55, 20.00 «Праздник в Вашем доме».
19.00 Бобруйский вариант.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 «Только ты». Телесериал.
21.35 Астро-дайджест.
21.40 «Стеклянное сердце». Драма.

2-Й КАНАЛ
7.00 «Музыкальная программа».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Мультфильм.
18.40 «Пляж» Телесериал.
19.25 «Поздравления».
21.00 «Элегантное решение». Док.фильм.
21.25 Высокая мода.
21.35 Боевик «Рикошет».
23.15 Спорт. программа.

Среда, 31 мая

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00,15.00, 17.00, 19.00, 0.15 Новости.
8.15 «Сегодня с вами...»
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Мультфильмы.
9.40 Компьютерный полигон.
10.00 Око.
10.20 Столичный хит.
11.15 «Все мои дети». Телесериал.
12.00 Ток-шоу «Будни».
12.45 «Снился мне сад». Киноочерк.
13.15 Видимо-невидимо.
15.10 «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.35 «5 х 5».
16.05 ТВ — школе.
16.30 «А музыка звучит...»
17.10 Док. экран. «Городок над Горынью».
17.30 «Макаенка,9».
18.00 Док.сериал «Исторические расследования».
18.40 МСН.
19.15 Лотерея «Толока».
19.25 «Наши песни».
19.55 «Все мои дети». Телесериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.48 «Степан Сергеич». Худ. фильм. 2-я серия.
22.55 Королевская охота.
23.25 Футбол. Чемпионат РБ. «Гомель» — «Ведрич-97» (Речица). 2-й тайм.
0.25 Криминальная хроника.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости.
8.15 «Нежный яд». Сериал.
9.15 Пока все дома.
9.50 Жди меня.
10.30 «Новые приключения Синдбада».
13.30 Программа «Вместе».
14.15 Классная компания.
14.35 Зов джунглей.
15.05 ...До шестнадцати и старше.
15.40 «Хождение по мукам». 12-я серия.
17.30 Маски-шоу.
17.55 Футбол. Товарищеский матч. Сборная России — сборная Словакии. В перерыве:
18.50 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Комедия «Достопочтенный джентльмен».
23.00 «Цивилизация».
23.50 Мистический триллер «Человек из кошмара».

РОССИЯ
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 «Дежурная часть».
8.40 «Арена — спорт».
9.20 «Цыганка».
10.10 «Санта-Барбара».
15.40 Мультфильмы.
16.30 «Башня».
16.55 «Круглая дата». Леонид Куравлев.
17.25 «Монахини в бегах» (Италия).
18.25 Сам себе режиссер.
19.40 «Дикий ангел».
20.35 «Остров фантазий» (США).
21.30 «Грязные танцы».
22.30 «Мужчина и женщина». Александра Маринина.
23.15 «Кино + ТВ».
0.15 «Кинескоп».
1.10 «Дежурная часть».

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 «Глас народа».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.35 В нашу гавань заходили корабли.
12.35 Мультфильм.
12.40 «Среда».
13.30 «Месть без предела». (США).
14.25 «Итого».
14.45 Мультфильм.
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 «Воспоминания о полуночи».
19.55 Суд идет.
21.45 «Месть без предела». (США).
22.40 Сегодначко.
23.20 Сегодня в полночь.
23.45 «Антропология».

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Битва на Неретве». Худ. фильм.
13.00 «Возвращение к себе».
13.45 «Приключения барона Мюнхгаузена». Мультфильм.
14.00 «Царская ложа».
14.40 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 «Беседы о русской культуре».

НА КАНАЛЕ БТ
14.25 Бобруйский вариант.
14.45 Мультфильм.

МОГИЛЕВ-1
6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Искушение».
8.50 «Мир дикой природы». Док.-сериал.
9.20 «Стеклянное сердце». Драма.
16.30 «Сыщики-любители экстра-класса».Телесериал.
17.25 «Мир скорости».Тележурнал.
17.55, 20.00 «Праздник в Вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 «Только ты». Телесериал.
21.35 Астро-дайджест.
21.40 Спорт планеты.

2-Й КАНАЛ
7.00 «Энергетический завтрак».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Городские новости.
18.45 «Чудеса погоды.Метеопрогнозы».
19.10 Мультфильмы.
19.30, 20.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
21.20 Высокая мода.
21.30 Городские новости.
21.45 Высокая мода.
22.00 Триллер «Вампиры».
23.40 Спорт. программа.

Четверг, 1 июня

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00,15.00, 17.00, 19.00, 0.00 Новости.
8.10 Мультфильм.
8.20 Док. экран. «Расти, мальчик, расти».
8.45 «В добрый путь!»
8.53 Выпускной экзамен по белорусскому и русскому языкам за курс базовой школы.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 Королевская охота.
9.55 Ток-шоу «Это — XXI».
10.40 Мультфильм.
11.15 «Все мои дети». Телесериал.
12.00 «Наши песни».
12.30 Док. экран. «Письма о добром и прекрасном».
13.12 «Красные башмачки». Фильм-сказка.
14.30 Мультфильмы.
15.10 «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.35 «Дружат дети всей земли».
16.15 Мультфильм.
16.30 Телеочерк.
17.10 Арсенал.
17.35 Усадьба.
18.00 «Сити». Молодежный сериал.
18.40 МСН.
19.15 Юмористическая программа.
19.40 Телебарометр.
19.55 «Все мои дети». Телесериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Худ.фильм «Он, она и дети».
23.05 «Крок».
23.20 Таиландский бокс. Сборная Беларуси — сборная стран Балтии.
0.10 Криминальная хроника.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.10 Новости.
8.15 Комедия «Жил-был настройщик».
9.35 «Серебряный шар».
10.30 «Новые приключения Синдбада».
13.30 Программа «Вместе».
14.15 Семь бед — один ответ.
14.35 Программа «100%».
15.00 ...До шестнадцати и старше.
15.35 «Хождение по мукам». 13-я серия. Заключительная.
17.30 «Каламбур».
18.00 Процесс.
18.45 «Нежный яд». Сериал.
19.45 Спокойной ночи, малыши!

20.00 Время.
21.00 Мелодрама «Женщина для всех».
22.40 «Собрание заблуждений».
23.25 Остросюжетный фильм «Где мои дети?»

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 «Дежурная часть».
7.45 Доброе утро, Россия.
8.40 «Арена — спорт».
9.20 «Цыганка».
10.10 «Санта-Барбара».
15.40 Мультфильмы.
16.30 «Башня».
16.55 Диалоги о рыбалке.
17.25 «Монахини в бегах» (Италия).
18.25 Клуб «Белый попугай».
19.40 «Дикий ангел».
20.35 «Остров фантазий» (США).
21.30 «Грязные танцы».
22.30 Наше дело. «Черная икра».
23.30 Катрин Денев и Даниэль Дарье в детективе «Место преступления».
1.05 «Дежурная часть».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Суд идет.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Фильм-сказка «После дождичка, в четверг...»
13.30 «Месть без предела» (США).
14.25 «Я и моя собака».
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 «Воспоминания о полуночи». Заключительная серия.
19.50 «О, счастливчик!»
20.35 Профессия — репортер.
21.45 «Месть без предела». (США).
22.40 Сегоднячко.
23.20 Сегодня в полночь.
23.45 «Антропология».

МОГИЛЕВ-1

17.00 Ток-шоу «Я сама». «Я начинала всё заново...»
18.00, 20.00 «Праздник в Вашем доме».
18.50 Мультфильм.
19.00 «Откровенно...»
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 «Только ты».Телесериал.
21.30 Астро-дайджест.
21.35 «Дети Дон Кихота». Комедия.
22.50 «Высокие технологии в охоте за сокровищами». Док. сериал.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Музыкальная программа».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 «Шанс».
19.00 Мультфильм.
19.25 «Поздравления».
20.58 Прогноз погоды.
21.00 «Шанс».
21.25 Высокая мода.
21.35 Боевик «Зло во благо».
23.05 Спор. программа.

•• Пятница, 2 июня ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00,15.00, 17.00, 19.00, 0.20 Новости.
8.15 Док. экран. «Магистраль».
8.35 Потребительская корзина.
8.53 Выпускной экзамен по математике за курс средней школы.
9.12 «Железная принцесса». Худ. фильм.
10.15 Мультиклуб.
11.10 «Все мои дети». Телесериал.
11.55 Юмористическая программа.
12.20 Сделано в Беларуси.
12.35 Усадьба.
13.15 «Свадьба старшего брата». Худ. фильм.
15.10 «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.35 Мультфильм.
15.45 Регион.
16.10 «Риск-версия».
17.15 «Славянские театральные встречи».
18.00 «Сити». Молодежный сериал.
18.40 МСН.
19.15 Док. сериал «Автопортреты».
19.50 «Все мои дети». Телесериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Мелодрама «Клянусь водами Ганга» (Индия).
23.55 Бездельник.
0.30 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.35 Новости.
8.15 «Нежный яд». Сериал.
9.15 «Каламбур».
9.45 Процесс.
10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30 Программа «Вместе».
14.15 Один дома.
14.30 Мультазбука.
15.15 Приключенческая комедия «Призрак «Черная борода».
17.30 Джентльмен-шоу.
18.00 Док. детектив. «Контрольный выстрел на меже». Дело 1997 года.
18.30 Вкусные истории.
18.45 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Коломбо. «Идеальное преступление».
22.50 «Максидром - 2000». Часть 2-я.
0.35 Культовый фильм Дэнни Бойла «На игле».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 «Дежурная часть».
7.45 Доброе утро, Россия.
8.30 Тысяча и один день.
8.50 «Арена — спорт».
9.20 «Цыганка».
10.10 «Санта-Барбара».
15.30 Мультфильмы.
16.35 Акуна матата.
17.25 «Монахини в бегах» (Италия).
18.25 «Городок».
19.40 «Дикий ангел».
20.30 Комедия «Клюква в сахаре».
22.30 «Панорама».
23.30 Жаклин Биссет и Натали Бей в фильме «Американская ночь».
1.25 «Дежурная часть».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Путешествия натуралиста.
8.30 Служба спасения.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Худ. фильм «Презумпция невиновности».
13.30 «Месть без предела». (США).
14.25 Без рецепта.
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 «Жизнь под грифом «Секретно». Фильм из цикла «Новейшая история».
20.00 Независимое расследование.
21.45 «Женский взгляд».
22.20 Остросюжетный фильм «Кровные узы».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «О трех рыцарях». Худ. фильм.
13.00 Дворцовые тайны.
13.45 «Русалочка». Мультфильм.
14.15 «Время музыки».
14.40 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10«Чародей. Страна великого дракона».
15.45 «Беседы о русской культуре».

НА КАНАЛЕ БТ

14.25 «Откровенно...».
14.45 Мультфильм.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Искушение».Телесериал.
8.55 «Мир дикой природы». Док. сериал.
9.20 «Дети Дон Кихота». Комедия.
16.30 «Из жизни женщин».
17.00 «За гранью возможного».-Телесериал.
17.45 Мультфильмы.
18.00, 20.10 «Праздник в Вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 Пунктир.
20.55 «Только ты». Сериал.
21.45 Астро-дайджест.
21.50 Рейтинг-фильм.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30, 21.30 Городские новости.
18.45 «Пляж» Телесериал.
19.30, 20.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
21.20 Высокая мода.
21.45 Романтическая комедия. «200 сигарет».
23.20 Муз. программа.

•• Суббота, 3 июня ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.05 Сфера.
8.25 Европа — общее наследие.
8.30 Усадьба.
9.00, 15.00, 19.00 Новости.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...»
9.50 «Все нормально, мама!»
10.20 «Одиссея команды Кухто».
10.50 Компьютерный полигон.
11.10 Вершина мира.
11.35 Столица.
12.00 Сельчане.
12.25 Док. фильм «Сморгонские хроники».
13.05 «Тайны женского характера».
13.35 Бон тон.
14.05 МСН.
14.20 Сделано в Беларуси.
14.35 Познай себя.
15.15 «Все мы родом из детства».
16.10 Олимп.
16.40 Ток-шоу «Будни».
17.25 Дом кино.
17.55 «Земляки».
18.55 Из достоверных источников.
19.35 КВН. 1/8 Евролиги.
21.00 Панорама.
21.45 «Христофор».
22.05 Прикл. фильм «Лев Венеции» (Италия).
23.35 Премьера песни
23.45 Волейбол. Чемпионат Европы. Женщины. Беларусь — Греция.
0.20 Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Слово пастыря.
7.25 «Все путешествия команды Кусто».
8.15 «Ералаш».
8.35 Играй, гармонь любимая!
9.10 Смак.
9.30 Ускоренная помощь.
10.00 «С легким паром!»
10.30 Утренняя почта.
11.05 Худ. фильм «Дама с попугаем».
13.00 В мире животных.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 «Горец».
14.55 Седьмое чувство.
15.35 «Эх, Семеновна!»
16.15 Детектив-шоу.
17.15 Песня года.
17.55 «Женские истории».
18.30 Боевик «Горячие головы».
20.00 Программа С.Доренко.
20.55 «Китайский городовой». Сериал.
21.50 Угадайка.
22.35 Шон Коннери в фильме «Человек, который хотел стать царем».

РОССИЯ

7.00 Мелодрама «Танцплощадка».
8.30 Почта РТР.
9.00 Доброе утро, страна.
9.45 «Сто к одному».
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 «Друзья». Комедийный сериал.
11.35 «Золотой ключ».
12.00, 19.00 Вести.
12.20 Федерация.
13.10 Лирическая комедия «Шумный день».
14.50 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1».
16.05 Планета Земля.
17.05 Моя семья.
18.05 «Два рояля».
19.40 «Аншлаг» и К°.
20.50 Комедия «Забавная ферма».
22.45 Триллер «Байки у костра» (США).
0.15 Торжественная церемония открытия XI Открытого российского кинофестиваля.

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 «Жизнь под грифом «Секретно».
8.10 «О, счастливчик!»
9.15 «Чистосердечное признание».
9.40 «Экстремальные ситуации».
10.25 Пойми меня.
11.25 Большие деньги.
11.55 Худ. фильм «Ксения, любимая жена Федора».
13.35 В нашу гавань заходили корабли.
14.40 «Свидетель века».
15.30 «Профессия — репортер».
15.50 Без рецепта.
16.20 «Я и моя собака».
16.50 «Она написала убийство».
18.35 Герой дня без галстука.
19.05 «О, счастливчик!»
19.50 «Каменская. Убийца поневоле». Фильм 3-й. Часть 1-я.
21.45 Ник Нолт и Эдди Мерфи в остросюжетном фильме «48 часов».
23.35 Ток-шоу «Про это».

КУЛЬТУРА

9.05 «Читая Библию».
9.15 «Аистенок».
9.40 «Российский курьер».
10.20 «Театр одного художника».
10.40 «Бабушки и внучата». Худ. фильм.
11.55 Благотворительная акция. Концерт.
12.35 Графоман.
13.00 Рассказы старого сплетника.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 «Досье инспектора Лавардена». Худ. фильм.
14.30 Профили. Конрад Аденауэр.

МОГИЛЕВ-1

15.00 «Весенняя олимпиада, или Начальник хора».Фильм—детям.
16.15, 18.15 «Праздник в Вашем доме».
17.30 «Досье инспектора Лавардена». Сериал.
19.30 Телемагазин.
19.40 «Где находится нофелет?». Комедия.
21.00 Видеодром.
21.20 «Охота на Золушку». Боевик.
23.05 Астро-дайджест.
23.10 «Встреча с...».
0.00 «Одуванчики». Драма.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.00-17.00 ТНТ.
17.00, 18.30 «Поздравления».
18.00 «Благая весть с Риком Реннером».
19.30 Индийское кино . «Я живу в твоем сердце».
21.35 Высокая мода.
21.40 Билл Пуллман,Бри–джит Фонда в фильме «Лэйк Плэсид».
23.00 Муз. программа.

•• Воскресенье, 4 июня ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Мультсериал «Путешествие в прошлое» (США). 3-я серия.
8.30 Здоровье.
9.00, 15.00 Новости.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 Мультиклуб.
9.55 Туробъектив.
10.20 «Все нормально, мама!»
10.50 Юмористическая программа.
11.20 Арсенал.
11.45 Марсово поле.
12.05 Зорная ростань.
12.35 «На волне взаимопонимания».
13.25 «На гребне волны» (США). 3-я серия.
14.15 МСН.
14.30 «Сегодня с вами...»
15.10 Родовод.
15.40 Док. сериал «Автопортреты».
16.10 «Наши песни».
16.40 Теленавигатор.
17.00 Банка комиксов.
17.30 А.Михайлов в криминальной драме «Змеелов».
19.00 «Судьба человека».
19.30 Стадион.
20.00 Резонанс.
20.45 Ток-шоу «Карамболь».
21.20 Драма «Идиоты»(Дания).
23.15 Акколада.
23.45 Авто-парк.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Служу России!
7.40 «Дисней-клуб».
8.10 Утренняя звезда.
9.10 «Непутевые заметки».
9.30 Пока все дома.
10.05 Комедия «Альф».
10.35 Здоровье.
11.05 Исторический боевик «Даниил — князь Галицкий».
13.00 Клуб путешественников.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 «Горец».
15.00 Умницы и умники.
15.25 «Дисней-клуб».
16.20 «Бабье лето».
17.15 «Ералаш».
17.25 Смехопанорама.
18.00 Филипп Нуаре в комедии «Откройте, полиция!»
20.00 Время.
21.00 Рутгер Хауэр в боевике «Слепая ярость».
22.40 Футбол. Товарищеский матч. Сборная Молдовы — сборная России.
23.50 Комедия «Мистер Питкин вверх тормашками».

РОССИЯ

7.00 Папа, мама, я — спортивная семья.
7.55 Служу Отечеству.
8.20 «Устами младенца».
8.50 Доброе утро, страна.
9.30 «Аншлаг» и К°.
10.30 «Городок».
11.00 Русское лото.
11.40 Мультфильмы.
12.00 Вести.
12.20 Парламентский час.
13.10 Новая «Старая квартира».
14.55 Диалоги о животных.
14.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1».
17.00 Международная панорама.
17.40 Кинокомедия «Безумный день монтера».
19.00 Зеркало.
20.00 Д. Хоффман, Р. Руссо, М. Фримэн в фильме «Эпидемия».
22.15 Премьера док. фильма «Разговор с Америкой». Часть 1-я.
23.10 Антонио Бандерас в фильме «Тайная страсть Муссолини».

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
7.15 «Каменская. Убийца поневоле». Фильм 3-й. Часть 1-я.
8.15 «О, счастливчик!»
9.20 «Ключи от форта Байяр».
10.10 «Полундра».
10.40 Фитиль.
11.30 Служба спасения.
12.00 Путешествия натуралиста.
12.30 Комедия «Каин XVIII».
14.05 «Приключения барона Мюнхгаузена».
14.20 «Женский взгляд».
15.25 Большие родители.
16.00 Док. сериал «Холодная война».
16.50 «Она написала убийство».
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 «Каменская. Убийца поневоле». Фильм 3-й. Часть 2-я.
20.55 «Итого».
21.15 Комедия «Веселенькое воскресенье».
23.10 Худ. фильм «Месть женщины» (Франция).

КУЛЬТУРА

9.05 «Читая Библию».
9.15 «Аистенок».
9.40 «Пари с волшебницей». Худ. фильм.
10.55 Цирковой чемодан.
11.20 Консилиум.
11.45 Фестиваль моноспектаклей.
12.35 «Новый век российского пианизма». А.Мельников.
13.00 «Мой Эрмитаж».
13.30 Новости культуры.
13.45 «Досье инспектора Лавардена». Худ. фильм.
14.30 Былое в лицах. «Товарищ Коллонтай и ее любовники».

МОГИЛЕВ-1

15.00 «Полное руководство.Киты».Док.сериал.
16.00 «Планета монстров». Мультсериал.
16.45 «Шла собака по роялю». Фильм—детям.
17.50 «Встреча с...».Татьяна Маркова.
18.40 «Эко-Пойнт».Премьера телесериала.
19.25 Телемагазин.
19.35 «Танго и Кэш».Боевик.
21.15 Астро-дайджест.
21.20 «Однажды вечером». Шоу.
22.05 «Марко Поло». Драма.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 «Поздравления».
18.00 «Джойс Майер. Жизнь в слове».
18.30 "Поздравления».
19.30 Мистический триллер «Она ждет».
20.40 Мультфильм.
21.00 Высокая мода.
21.15 Боевик «На дне бездны».
22.45 Муз. программа.

Мы доўга рыхтаваліся да гэтае акцыі. Зашывалі старыя падрапаныя байды. Наклейвалі новыя гумовыя латкі на дзіркі, якія так і праглі зрабіць з нас сяброў "падводнага флоту". Упарта трэніраваліся на славутым Пячэрскім возеры. Бо ведалі і разумелі, што 100 кілямэтраў ад Воршы да Магілёва (а па Дняпры так яно і ёсьць), і тым больш у самы пік паводкі – гэта ня жартачкі.

...І вось, нарэшце, усё засталося толькі чароўным успамінам. Аб некаторых цікавых момантах нашага трохдзённага травеньскага вандраваньня я і паспрабую распавесьці шаноўным чытачам.

ВАНДРОЎНЫЯ НАТАТКІ

Ад Воршы да Магілёва альбо Скаўты на Дняпры

Момант першы: *"Стоп-кран ці будзь заўсёды напагатове"*.

Нашыя прыгоды пачаліся яшчэ ў дызэлі "Магілёў-Ворша", на якім мы дабіраліся да месца старту вандроўкі. Двое скаўтаў – М. і В. – не змаглі паверыць у тое, што і ў Шклове дызэль прыпыняецца толькі на адну хвіліну. У выніку – дзьве пары скаўцкіх вачэй з поўным неразуменьнем назіралі з пэрону за нашым аддаленьнем у бок Віцебскай вобласьці. Сытуацыю выратаваў скаўт К., які, пераадолеўшы баязьлівасьць перад стоп-кранам, тузануў-такі яго долу. Цягнік спыніўся, неяк адмыслова зашыпеў, зь лянотай адчыніў свае дзьверы й двое небаракаў з радасьцю занялі свае ранейшыя месцы.

Момант другі: *"Гэты цікавы горад Ворша"*.

Ворша запомнілася нам ня толькі сваёй мілай утульнасьцю, някідкай, але непаўторнай прыгажосьцю – яна ўразіла сваімі кантрастнымі жыхарамі. Патлумачыць такую асаблівасьць аршанцаў зусім ня цяжка. Рэч у тым, што мы проста не маглі дапрасіцца, каб хоць хтосьці паставіў пячатку ў наш маршрутны аркуш й тым самым афіцыйна пацьвердзіў нашае знаходжаньне ў гэтым куточку Беларусі. Аршанцы як быццам уступілі ў нейкую змову ды на ўсе нашыя просьбы адказвалі адно і тое ж: "Мы вам ніякія пячаткі ставіць не павінны і, увогуле, ведаць ня ведаем, хто вы такія!" Поўным правалам скончыліся нашыя візыты ў дзіцячы творчы цэнтар, у тры суседнія крамы, у аптэку і ў нейкую прыватную фірму. І толькі шаноўныя супрацоўніцы АСБ "Беларусбанку", хаваючы пад адмыслова падкладзенай паперкай дакладны адрас сваёй установы (а мо мы ўсё ж нейкія зламысьнікі), паставілі якую-ніякую, а ўсё ж пячатку.

Што ж тычыцца супрацьлеглых якасьцяў жыхароў Воршы – то тут усё коратка і ясна. Даведаўшыся, што мы скаўты Магілёўскага зьвязу імя Кастуся Каліноўскага, супрацоўнікі мясцовага этнаграфічнага музэю (які, дарэчы, месьціцца ў старым млыне) наадрэз адмовіліся браць з нас грошы і абсалютна бясплатна правялі найцудоўнейшую экскурсію. Як бачыш, паважаны чытачу, – так яно і ёсьць – сьвет гэты не бяз добрых людзей. Дзякуй вам, дарагія аршанцы!

Момант трэці: *"Спадарожны вецер – гэта не заўсёды добра"*.

Сабраўшы байды, запакаваўшы ўсе неабходныя рэчы й не забыўшыся паставіць на флагмане нашае вандроўкі нацыянальны беларускі сьцяг, мы па чарзе ўваходзілі ў такую родную для нас, магілёўцаў, дняпроўскую ваду. Цёплае па-летняму надвор'е й спадарожны вецер дапамагалі нам хутка пакідаць за сабою сьвяточную ў велікодныя дні Ільінскую царкву, загадкавы і па-свойму велічны Куцінскі Богаяўленскі манастыр, ціхія аршанскія вулкі. Нашыя дарослыя сябры П. (былы дэсантнік) і К. (сёньня – банкір), у байдзе якіх была ўся нашая ежа, ірваліся наперад й мы былі ня супраць. Месцам сустрэчы павінна была стаць крынічка, да якой было, мо, кілямэтраў 20. Пажадаўшы нам сем футаў пад кілем, П. і К. хутка зьніклі за бліжэйшым дняпроўскім паваротам. "Што ж тут цікавага?" – запытаеш ты, дарагі чытачу. А цікавае тут тое, што моцны вецер "закінуў" нашых хлапцоў аж у родную вобласьць, і прайшлі яны зусім ня 20, а добрых 40 кілямэтраў. Так што зь ежай мы сустрэліся (зрэшты, як і з нашымі "сьледапытамі") толькі праз суткі. Во як яно бывае!

Момант чацьверты: *"Незвычайнае знаёмства зь Ляўкамі ці колькі словаў аб карысьці ня быць дужа моцным"*.

І вось мы, нарэшце, у Ляўках – цудоўным месцы, што стала прытулкам для Янкі Купалы ў неспакойныя перадваенныя гады. Ён нездарма абраў для свайго лецішча гэтыя, па-сапраўднаму казачныя мясьціны, дзе сама прырода дапамагала нашаму песьняру ўзьнімацца на самыя недасягальныя вяршыні паэтычнага майстэрства. Але, на жаль, мы апынуліся тут у той позьні час, калі акрамя дзядзькі-вартаўніка ніхто нас сустрэць ужо ня мог. Зь ім мы і паразмаўлялі пра жыцьцё-быцьцё, пра музэй і, канешне ж, пра самога Купалу. Гаспадар ветліва запрасіў нас пахадзіць купалаўскімі сьцежкамі ды падзівіцца на стары "шэўрале", што быў падораны паэту савецкім урадам. Апошняе зрабіць было зусім ня цяжка, бо машына добра праглядвалася ў шырокую шчыліну гаража. Агледзеўшы па чарзе шыкоўны аўтамабіль, мы рушылі ўжо далей, як зьнянацку завыла ахоўная сыгналізацыя. Не хвалюйся, даражэнькі чытачу, гэта ўсяго толькі скаўт М., не разьлічыўшы свае сілы, моцна пацiснуў на дзьверы купалаўскага гаража.

...Пад гістэрычныя гукі сырэны й не зусім літаратурныя праклёны вартавога наш скаўцкі зьвяз бадзёра рушыў насустрач новым прыгодам.

Момант пяты: *"Дзіўная сустрэча ў Копысі"*.

Ад Ляўкоў да Копысі – рукой падаць. Пара-тройка кілямэтраў – і ты ўжо ў славутым калісь на ўсю Эўропу беларускім мястэчку. Славутым, бо копыская кафля і сёньня трывала пакрывае печы старадаўніх эўрапейскіх палацаў ды замкаў.

Але расповяд мой пойдзе пра адну дзіўную сустрэчу. Так, шаноўны чытачу, дзіўную, бо ці не адразу, як толькі мы сышлі на копыскі бераг, да нас падыйшоў ветлівы чалавек і літаральна высыпаў перад намі на посьцілку свой цудоўны скарб. Чалавекам гэтым (які, дарэчы, размаўляў з намі па беларуску) быў мясцовы жыхар і краязнаўца Аляксандар Мікалаевіч Барысаў, а скарб ягоны складаўся з калекцыі самых розных сьведкаў мінуўшчыны. Тут былі і знакамітая кафля, і ня менш знакамітая кераміка, старыя манэты, сярод якіх – грошы Вялікага Княства Літоўскага (вядома ж, з Пагоняй на адным з бакоў), капейкі ды рублі Расейскай імпэрыі, афіцэрскія кукарды і гузікі, стараабрадны крыж, пячатка Вілюйскага турэмнага пастарунка (які знаходзіўся аж ува Ўсходняй Сібіры!), і яшчэ шмат чаго цікавага і незвычайнага. Спадар Аляксандар не бяз гонару паведаміў, што жыве ён ля самога Дняпра, і што амаль усе свае знаходкі ён адшукаў на мясцовым беразе.

Мы доўга размаўлялі, дзяліліся ўражаньнямі ад убачанага й ганарыліся тым, што ў нашай Беларусі жывуць яшчэ такія людзі. Шчасьця Вам, посьпехаў і надзеі, шаноўны спадар Аляксандар!

Момант шосты: *"Усім – свабоду!"*

Незаўважна бягуць кілямэтры. За плячыма засталіся пост-дажынкаўскі Шклоў зь яго дахоўкай, і сьвятая Палыкавіцкая крыніца, якая падарыла нам сваю чыстую і гаючую ваду. Гаспадыня колішніх піянэрскіх летнікаў – Любуж – прытуліла нас на апошні "лясны" абед, а высокія коміны МоАЗу нагадвалі аб набліжэньні да родных пэнатаў. Як сустрэне нас Магілёў? Які ён зь сярэдзіны магутнага веснавога Дняпра? Што адбылося новага за некалькі дзён вандраваньня – гэтыя пытаньні хвалявалі кожнага скаўта. І вось мы зноў на байдах, зноў сьпяваем Багдановічаву "Пагоню" і зноў наперадзе – найпрыгажэйшы ў сьвеце нацыянальны сьцяг. Мы прымаем вітаньні хлопчыкаў-рыбакоў, якія гатовыя кінуць свае вуды й ісьці разам з намі, мы чуем гучнае "Жыве Беларусь!" ад купкі моладзі, што прыгрэлася на беражку й не прамінаем адказаць тым жа... Мы бачым насьцярожаныя вочы двух міліцыянтаў, якія яшчэ ня вырашылі: ці ёсьць усё гэта парушэньнем грамадзкага парадку. Мы проста падсьвядома адчуваем на сябе прыязныя погляды родных магілёўцаў. "Свабоду Чыгіру!" – чытаем мы надпіс на мосьце, які ня так і даўно "прэзэнтаваў" гораду сам Лукашэнка.

І я разумею, што ў гэтым ёсьць нешта знакавае.

Свабоду Чыгіру! Свабоду Краіне! Свабоду ўсім нам!

Ігар МУХІН-РАБЯНОК,
куратар Магілёўскага Скаўцкага зьвязу імя Кастуся Каліноўскага

Прыехалі, сябры?!

Аб'ява на слупе запрашала заказваць надмагільныя помнікі. Для дэманстрацыі разнастайнасьці сваіх вырабаў аб'яўшчыкі намалявалі, як здолелі, відарысы розных помнікаў. Я прыгледзеўся да аднаго зь іх. У цэнтры – выява чалавека, па баках – запаленыя сьвечкі, а зьнізу... Я не паверыў сваім вачам: зьнізу, пад выявай чалавека – чарка (!?).

Што называецца, прыехалі!.. Калі ёсьць прапанова, значыць, ёсьць і попыт. Значыць, ёсьць людзі, якія ня лічаць заганай зьмясьціць чарку на помніку блізкаму чалавеку. Маўляў, глядзіце, людзі! Ён умеў піць! А што яшчэ ён умеў рабіць? Пра гэта помнік маўчыць. Таму – натуральная выснова: чалавек нічога не рабіў, толькі піў. Вось ляжыць ён тут, п'яніца, забулдыга, алькаголік, – і ня ведаеш, што рабіць: тужыць ці радавацца з таго, што гэткі чалавек пайшоў на той сьвет.

А мо сапраўды мы ўжо дапіліся да таго, што чарка закрыла ўвесь сьвет? Безь яе ўжо й ня жыць і не памерці?.. Тады помнік з чаркай вы зможаце заказаць у Магілёве па пр.Пушкіна, 44.

М.БУЛАВАЦКІ

Слова пра Марзона

Хто ў Бабруйску ня ведае гарадзкі шпіталь – "Марзонаўку"? Але ня кожны задумваўся, адкуль пайшла гэтая назва. Ня менш цікава было б даведацца аб тым, у якім стане было мэдычнае абслугоўваньне ў нашым горадзе ў мінулым.

У 1810 годзе на тэрыторыі крэпасьці быў адкрыты гарнізонны ваенны шпіталь, які зьяўляўся першай лячэбнай установай у Бабруйску. Акрамя вайскоўцаў у шпіталі мелі магчымасьць атрымаць дапамогу жыхары горада. Аднак расейскі царызм ставіўся да беларускага і габрэйскага насельніцтва "Северо-Западного края" як да быдла. Таму ўлады не былі зацікаўленыя ў разьвіцьці мэдыцыны ў нашым горадзе.

...Вялікую ролю ў справе адкрыцьця першага гарадзкога шпіталя ў 1887 годзе адыграла якраз габрэйская абшчына. Загадчыкам гэтага шпіталя на 30 месцаў быў былы ваенны доктар, падворны дарадца Фейертаг Ісідар Самойлавіч. Ён дапамагаў хворым ня толькі ў больніцы, але і ў сябе дома, дзе прымаў усіх, каму была неабходная мэдычная дапамога.

З 1898 года ваенным доктарам у Бабруйску працаваў беларускі вучоны ў галіне гігіены, доктар мэдыцыны Пётар Андрэевіч Горскі. З 1908 па 1911 год ён правёў дасьледваньні санітарнага становішча ў горадзе, фізычнага разьвіцьця і стану здароўя жыхароў. У выніку колькасьць ложкаў у гарадзкім шпіталі была даведзеная да 40, а ягоны бюджэт склаў 7 тысячаў рублёў у год.

У 1913 годзе ў Бабруйск быў пераведзены другім доктарам Уладзімер Восіпавіч Марзон. Успамінаючы тыя часы, славуты пекар адзначаў: "Хворых у шпіталі было ня шмат, у дзень амбулаторна прымалі 20-40 чалавек. Лячылі хворых фэльчары, доктар заязджаў толькі на 15-30 хвілін. Не было ніякай хірургічнай дапамогі. Хворыя бабруйчане, якім было патрэбнае неадкладнае хірургічнае ўмяшаньне, былі вымушаныя ехаць у Менск. Сяляне з ушчэмленнай грыжай і іншымі хваробамі, лячэньне якіх патрабавала апэрацыі, паміралі ў шпіталі".

У.Марзон працаваў у Бабруйску да 1934 года. Пасьля кастрычніцкай рэвалюцыі шпіталь быў нацыяналізаваны, пераведзены на дзяржаўны бюджэт і атрымаў назву "Першага гарадзкога шпіталя".

У1918 годзе было адчыненае хірургічнае аддзяленьне, якое ўзначаліў У.Марзон. Да шпіталя быў прыбудаваны апэрацыйны блёк і пабудаваны цаглянадраўляны корпус на 50 ложкаў. У гэтым жа годзе ў былым гарадзкім гатэлі была адчыненая амбуляторыя, праз два гады на Бярэзінскім фарштаце заснаваная другая амбуляторыя, а яшчэ праз два гады ў горадзе была арганізаваная санітарна-эпідэміялягічная служба і адчынены Дом адпачынку.

Адметным для мэдыкаў Бабруйску быў 1923 год, калі быў адчынены цэлы шэраг установаў: два шпіталі на 200 ложкаў, тры дыспансэры і рэнтгенкабінэт, Дом немаўляці, дзіцячая кансультацыя, цэнтральная амбуляторыя, паліклініка, Дом санітарнай асьветы. За ўсімі гэтымі справамі стаіць постаць доктара Уладзімера Марзона, які ў 1935 годзе абараніў доктарскую дысэртацыю і быў запрошаны ў Віцебскі мэдыцынскі інстытут на пасаду загадчыка катэдры апэрацыйнай хірургіі й тапаграфічнай анатоміі.

Бабруйчане памятаюць аб справах Уладзімера Восіпавіча: сапраўды народнай стала назва гарадзкога шпіталя – "Марзонаўка". Лепшай узнагародай кожнаму чалавеку зьяўляецца памяць нашчадкаў.

Алесь ЧЫГІР

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...з Бабруйска

Аднадзённы страйк на працоўных месцах у пратэст супраць 2-х месяцовай нявыплаты заробку правялі рабочыя мэблевай фабрыкі імя Асіпенкі. Па словах дырэктара прадпрыемства, асноўная прычына затрымкі зьвязаная з падзеньнем спажывецкага попыту на мэблю, што ў сваю чаргу тлумачыцца пагаршэньнем жыцьця насельніцтва.

Мясцовы малочны завод завінаваціўся сваім пастаўшчыкам сыравіны немалую суму. Дырэктар прадпрыемства А.Захараў тлумачыць гэтае становішча найперш тым, што вытворчасьць каштуе даражэй, чым плоцяць за гатовую прадукцыю спажыўцы. Узяць зь іх больш – немагчыма, бо цэны на "сацыяльныя" тавары ўстанаўлівае дзяржава. Яна ж, сымпатызуючы адным, грэбуе інтарэсамі іншых, бо кампэнсаваць страты прадпрыемствам не сьпяшаецца, а тое й увогуле забывае.

"Мая Беларусь учора, сёньня, заўтра" – пад такім назовам у горадзе распачаўся моладзевы сэмінар. Наладзілі яго Таварыства Філяматаў і Грамадзянскі Форум. Сэмінар праводзіць свае лекцыі й дыспуты выключна па нядзелях, што дае магчымасьць склікаць больш маладых удзельнікаў, якія цікавяцца пытаньнямі гісторыі края, правоў чалавека, палітыкі, практычнай псыхалёгіі. Тым больш, што матэрыялы гэтага сэмінару не сапсаваныя цэнзурай альбо ідэалягічнымі камэнтарамі настаўнікаў, якіх абавязваюць даваць вучням і студэнтам "правильные пояснения сложных вопросов".

...зь Бялынічаў

Тут адбыліся Трэція раённыя краязнаўчыя чытаньні, прысьвечаныя гэтым разам абмеркаваньню пэрыяду камуністычнага генацыду 30-50 гадоў. Удзельнікі чытаньняў, а іх было 26 чалавек зь ліку мясцовай інтэлігенцыі, прапанавалі ўладзе абвесьціць конкурс на стварэньне помніка землякам, якія сталі ахвярамі сталінскага рэжыму, а таксама прыняць рашэньне па ўвекавечваньню ў назовах вуліцаў імёнаў найбольш выбітных землякоў.

З ініцыятывы сьвятара Цяхцінскай Сьвята-Мікольскай царквы айца Уладзімера ў вёсцы Калінаўка на месцы спаленай у 1938г. "барацьбітамі з рэлігіяй" Траецкай царквы ўстаноўлены памятны Крыж. Гэтае сьвятое месца азначана спэцыяльнай шыльдай. Айцец Уладзімер тымчасам мае намер аздобіць вёску Цяхцін з абодвух бакоў шашы прыдарожнымі крыжамі-абярэгамі.

...з Глуску

У раёне загінула падчас нядаўніх начных маразоў збожжавых пасеваў на плошчы ў 3 тыс. гектараў, а зялёнай пашы – яшчэ больш. Ёсьць гаспадаркі, дзе загінула практычна палова пасеянага. З 15-ці гаспадарак раёна няма ніводнае, па якой бы так ці інакш не прайшліся гэтыя вясновыя начныя капрызы. Цяпер зялёныя ўсходы, якія крыху пасьпелі выбіцца зь зямлі, але далей ня пойдуць, скормліваюць скаціцы. Для перасеву гаспадаркам нанова выдзялілі паліва і грошы за працу. Аднак ня ўсюды ёсьць насеньне. Некалькі гаспадарак, верагодна, пакінуць без выкарыстаньня немалыя плошчы сельгасугодзьдзяў.

...з Крычава

Цікавыя пэратурбацыі адбыліся ў Крычаўскім райвыканкаме пасьля шырока адзначанага ўладамі Дня Перамогі СССР над фашыстоўскай Нямеччынай і шырока адзначанай народам Радаўніцы.

Здарылася так, што чамусьці пасьля 9-га траўня на працу ня выйшлі адразу два намесьнікі старшыні райвыканкама. Адзін зь іх – М.Гердзій – прынёс потым бальнічны ліст, а вось другі – А.Ляпешка – ніяк ня змог апраўдаць прагул. У выніку ён быў вымушаны напісаць заяву на звальненьне па асабістым жаданьні.

Зразумела, што такі нязначны для высокага начальніка ўчынак ня мог паслужыць адзінай прычынай для звальненьня. Верагодна, што за А.Ляпешкам цягнуліся іншыя, невядомыя народу, правіны. Затое народ больш за ўсё ўзрадавала тое, што ягоныя начальнікі як "простыя людзі" назаўтра пасьля сьвятаў не зьявіліся на рабочых месцах.

...з Чэрыкава

Нядаўна дзяржаўныя сродкі масавае інфармацыі аднагалосна і замілавана паведамілі пра бясплатную перадачу асобным калектыўным гаспадаркам Беларусі значнай колькасьці трактароў.

Маўляў, гэта сьведчыць пра вялікую любоў кіраўніка дзяржавы да калгасаў і калгасьнікаў. Вось і ў раён было накіравана 18 машын "МТЗ-80". Ну што ж, накіравана – дык накіравана. Аднак, калі ўлічыць тое, што пераважная колькасьць тэхнікі была разьмеркаваная сярод найбольш забруджаных радыёнуклідамі гаспадарак, то "падарунак" не здаецца такім ужо прывабным. Гэта лішні раз сьведчыць пра нясьцерпнае жаданьне дзяржавы ня толькі прапягнуць сельскагаспадарчую вытворчасьць на радыёактыўных землях, але і пашырыць, як мага болей, яе маштабы.

Жыхары Чэрыкава і прылеглых раёнаў у выніку атрымаюць павялічэньне колькасьці небясьпечных для жыцьця прадуктаў харчаваньня.

Мясцовая "вэртыкаль" дазволіла разьбіраць і выкарыстоўваць нанова маёмасьць, што яшчэ засталася некранутай у "зоне". Дзесяць постчарнобыльскіх гадоў тут трымалі адмысловыя атрады аховы, дасылалі спэцыялістаў, каб пастухова і бяз шкоды нававкольлю утылізаваць брудную маёмасьць. А цяпер гэта кінулі, вось мясцовыя "спрытнікі" і пачалі самастойна расьцягваць тое, што яшчэ засталося. Пацякла радыяцыя з зоны...

Таццяна КОПЕЦ, Міхась КАРПЕЧАНКА, Ігар КІРЫН, Андрэй КУЗЬМІН

Колькі нам наканавана...

У мінулы аўторак з ініцыятывы патрыятычнай моладзі і пры ўдзеле грамадзкага аб'яднаньня "Кола сяброў" у палацы творчасьці школьнікаў і 33-й сярэдняй школе абласнога цэнтру адбыліся сустрэчы зь вядомым беларускім пісьменьнікам Уладзімерам Арловым. Нагодай для іх паслужыла выданьне чарговай кнігі У.Арлова (у суаўтарстве з Г.Сагановічам) "Дзесяць вякоў беларускай гісторыі".

Ідэя кнігі зарадзілася яшчэ ў 1991годзе (на другі дзень путча, як узгадаў пісьменьнік), і даволі хутка была рэалізаваная. Але выказаны ў ёй погляд на беларускую гісторыю ня вельмі імпанаваў дзяржаўным выдавецтвам. Кніга была ўключаная ў плян аднаго зь іх, але штораз выданьне адкладвалася на няпэўны тэрмін па прычынах, якія аўтарам не тлумачыліся. Кнігу ўзяліся друкаваць некаторыя незалежныя газэты. Нарэшце знайшліся фундатары (натуральна, замежныя, хаця якое гэта "натуральна") і прыгожае выданьне кнігі зрабіла Віленскае выдавецтва "Наша будучыня".

Кніга ўтрымлівае своеасаблівую кроніку жыцьця на беларускай зямлі з 862 года па 1918 год (апошняя лічба наводзіць на сумнае параўнаньне: гэтым годам распачыналася савецкая гісторыя Беларусі, з пункту гледжаньня якой Беларусі раней увогуле не існавала).

За некалькі месяцаў, што прайшлі пасьля выданьня "Дзесяці вякоў...", пяцітысячны наклад амаль цалкам разыйшоўся. Некалькі дзясяткаў асобнікаў, прывезеных у Магілёў, былі раскупленыя імгненна, аб чым з расчараваньнем даведаліся тыя, хто спазьніўся яе набыць. Гэта сьведчыць аб цікавасьці беларускай моладзі (бо кніга адрасаваная менавіта ёй) да сваёй сапраўднай гісторыі, а не прасеянай праз мазгі ахоўнікаў камуністычнага погляду на гісторыю, якія не спыняюць спробаў вярнуць ранейшы "парадак" у сучасныя падручнікі, што ім іншым разам і ўдаецца.

Канфэрэнц-заля палаца творчасьці школьнікаў была запоўненая людзьмі маладымі, школьнікамі, студэнтамі. Пісьменьніка закідалі пытаньнямі самай рознай тэматыкі, на якія ён падрабязна і шчыра адказваў.

Прысутныя даведаліся, што самай значнай становўчай падзеяй беларускай гісторыі ХХ ст. У.Арлоў лічыць абвяшчэньне БНР, а самымі значнымі адмоўнымі падзеямі – сталінскі тэрор супраць народа і трагедыю другой сусьветнай вайны.

Што вытокі нашых нацыянальных няшчасьцяў спадар Арлоў бачыць у жудаснай вайне 1654-1667 гадоў, калі ў змаганьні з агрэсіяй Маскоўскага княства Беларусь страціла больш за палову свайго насельніцтва й панесла невымерныя матэрыяльныя страты. (Пра гэтую вайну напісаў Генадзь Сагановіч у кнізе "Невядомая вайна").

Што ён ня будзе надта зьдзіўлены (жартам, вядома), калі высьветліцца, што Дысэнэйлэнду перадалі сваю назву беларуская вёска і рэчка Дзісна, бо шмат беларусаў расьсеяныя па сьвеце й шмат дзе яны пакінулі пра сябе самыя ўзьнёслыя ўспаміны: помнікі нашым суайчыньнікам стаяць ува многіх гарадах і сталіцах сьвету – ад Эўропы да Амэрыкі.

Што малодшы сын пісьменьніка скончыў знакаміты гуманітарны (цяпер нацыянальны) ліцэй і актыўна ўдзельнічаў (разам з бацькам) у акцыях па абароне сваёй установы ад "прэзыдэнцкай прыватызацыі", нават прарваўся да Замяталіна, задаўшы таму пытаньне, калі ж ён навучыцца гаварыць па-беларуску, паколькі адказвае за разьвіцьцё культуры і навукі.

Што жонка пісьменьніка – вядомая паэтка Валянціна Аксак супрацоўнічае зь беларускай службай радыё "Свабода" й праз тое мае цяжкасьці ў выданьні сваіх твораў у дзяржаўных выдавецтвах.

Што сам Уладзімер – прыхільнік творчасьці В.Быкава, У.Караткевіча, К.Тарасава, А.Разанава (апошняга ён лічыў бы прэтэндэнтам на Нобелеўскую прэмію). Што ён падзяляе погляды І.Лепешава (выказаныя, напрыклад, у кнізе "Дазнаньні") на асобу Пушкіна, як на таленавітага служку імпэрскае Расеі, у якога клопат аб лёсе Расейскай дзяржавы быў мацнейшы за чалавечыя спачуваньні тым, хто спрабаваў дамагчыся незалежнасьці ад яе.

Шмат яшчэ цікавага пачулі тыя, хто прыйшоў на сустрэчу з гэтым неўтаймавальным пісьменьнікам ("Дзесяць вякоў..." – дваццатая па ліку ягоная кніга). Пад канец У.Арлоў прачытаў на замову прысутных сваё знакамітае эсэ "Незалежнасьць – гэта...", перакладзенае больш як на 20 моваў, дадаўшы, што яго ня вельмі цешыць сёньняшняя папулярнасьць гэтага эсэ. Ён чакае таго часу, калі твор гэты састарэе і людзі перастануць думаць пра незалежнасьць, як ня думаюць пра паветра, якім дыхаюць.

Ці дачакаемся разам з У.Арловым і ўсе мы гэтага часу?..

М.БУЛАВАЦКІ

ЯШЧЭ ГОД-ДВА...

Зараз па Беларусі налічваецца каля дзьвюх з паловай тысячаў фэрмэрскіх гаспадарак, што на 40% менш, чым у лепшыя часы фэрмэрскага руху – 5 гадоў таму. На думку спэцыялістаў, галоўнымі прычынамі падобнай сытуацыі ёсьць нежаданьне ўладаў праводзіць маштабныя рэформы ў галіне сельскай гаспадаркі, незацікаўленасьць дзяржавы ў разьвіцьці фэрмэрскага руху (як сьледзтва – адсутнасьць падтрымкі), адсутнасьць у прыватнікаў сродкаў для гаспадараньня. Відавочную несправядлівую ролю ў жыцьці прыватнікаў адыгрываюць кансэрватызм вясковых жыхароў, якія ня вельмі ахвотна зьмяняюць звыклы бестурботны (хаця і цяжкі) лад жыцьця на ўласныя фэрмэрскія клопаты. А таму ня любяць тых, хто вылучаецца працавітасьцю і самастойнасьцю.

Фота IREX

МУЗЫЧНАЯ ІМПРЭЗА

На ўспамін пра Міхаіла Салдатава

Два гады не дажыў да свайго 70-годзьдзя дырэктар Магілёўскай музычнай вучэльні, выдатны арганізатар і пэдагог Міхаіл Салдатаў. Аднак пра ягоны юбілей успомнілі ўдзячныя калегі, выпускнікі ўстановы, сёньняшнія ейныя навучэнцы. У лепшай залі вучэльні днямі была наладжаная спэцыяльная імпрэза на ўспамін аб Міхаілу Салдатаву.

Чульлівае слова пра нябожчыка прамовіў Уладзімер Зарэмскі. Ён узгадаў біяграфію выдатнага музыканта і пэдагога, якога лёс на шчасьце магілёўцаў закінуў да нас напрыканцы 50-х гадоў. Хутка малады выпускнік ленінградзкай кансэрваторыі ўзначаліў магілёўскую музычную вучэльню. На працягу астатніх 18 гадоў усё лепшае ў вучэльні было зьвязанае з прозьвішчам і дзейнасьцю гэтага чалавека. За ім вучэльня набыла сучаснае памяшканьне, за ім стваралiся аркестры, адчыняліся новыя спэцыяльнасьці. За ім вучэльня займела пэдагагічную й творчую вядомасьць.

На памятнай вечарыне гучалі ня толькі цёплыя словы, але найперш – музыка, якую так глыбока ведаў і ўмеў выкладаць Міхаіл Салдатаў. Жывая музыка аркестраў і сольных выканаўцаў – вучняў і настаўнікаў – была адрасаваная свайму колішняму калегу, дырэктару і пэдагогу...

Вечар разам з прысутнымі высока ацаніла таксама жонка Салдатава, Сафія Пятроўна. Разумеючы цяжкасьці нашага неўладкаванага часу, яна выказала словы ўдзячнасьці былым калегам мужа за іх трапяткую павагу да памяці Міхаіла Салдатава.

Аксана СТАРАВОЙТАВА,
музыказнаўца Магілёўскай музычнай вучэльні

У працяг рэпартажу

Жаданьне Міхася Булавацкага як мага апэратыўна паведаміць чытачам пра выставу (гл. "ТМ" №19) выдатнага мастака (а яшчэ – свайго сябры й аднадумца) Базыля Камарова не дало газэце магчымасьці таксама апэратыўна зьмясьціць здымкі хвалюючых момантаў адкрыцьця творчай імпрэзы. Аднак выстава не зачыненая, а будзе працаваць яшчэ да 1 чэрвеня, таму падаем здымкі сёньня.

Ёсьць час наведаць яе тым, хто любіць родны кут і родны горад. А да таго ж падзяляе тую думку, што сапраўднаму мастацтву (як быццам цалкам навеянаму творчай фантазіяй) далёка не чужая амаль фатаграфічная дакладнасьць таго, што зьмяшчае на сваіх файных палотнах Базыль Камароў. Не спазьніцеся на выставу ягоных твораў!

Фота А.ЛІЦІНА

ЗЬВЯРНІЦЕ ЎВАГУ!

БЕЛАРУСКАЯ СЛУЖБА РАДЫЁ СВАБОДА

Новыя хвалі ад 26 сакавіка 2000 году

У праграме:

...навіны зь Беларусі і ўсяго сьвету, правы чалавека, апазыцыя, улада, родная мова, эканоміка, мэдыцына, культура, гісторыя, эміграцыя...

Спэцыяльныя перадачы:

...Праскі акцэнт, Вострая Брама, Чытальная Заля, Блізкая Эўропа, Неабжытая Спадчына, Сымбаль Веры, Беларускія раздарожжы, Адукацыя за мяжою, Новае пакаленьне выбірае, Беларускі інтэрнэт...

ЧАС і ХВАЛІ

18:00 – 19:30 7295, 9610, 11725, 15565 Кгц (41,31,25,19м)
22:00 – 23:30 6105, 9535, 9750, 11865 Кгц (49,31,25м)
6:00 – 7:00 6065, 7295, 9635, 9750 Кгц (49,41,31м)
Сталыя частоты на сярэдніх хвалях – 576 і 612 кгц
ІНТЭРНЭТ: http://www.svaboda.org
Паштовы адрас: 220005, Менск-5, п/с 111
Vinohradska 1, 11000 Praha 1, Чэхія

НАСТРОЙЦЕСЯ НА СВАБОДУ!

Не прамініце Дзень травеньскага нацыянальнага смутку. Першая гадавіна трагедыі на Нямізе, якая нечакана і жорстка перарвала жыцьці некалькіх дзясяткаў, у асноўным, беларускіх дзяўчатаў, усё бліжэй – чорны дзень 30 траўня... Ніякімі словамі не супакоіць бацькоў-гаротнікаў і сябраў, якія не дачакаліся з "масавага гуляньня" сваіх дачок, сыноў і блізкіх. Ніякімі словамі, як паказаў мінулы з дня трагедыі год, ня праймеш нашую ўладу, якая так і не наважылася прызнаць сваю віну ў тым, што здарылася...

Памаўчым. Успомнім. Уздыхнем і паплачам...

Хай душы ўсіх бязьвінна загінуўшых 30 траўня на Нямізе знойдуць прытулак у Нябесным Раі...

Фота IREX

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Аналітычна-інфармацыйная газэта, заснаваная Магілёўскай гарадзкой асацыяцыяй «КОЛА СЯБРОЎ».

Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку за № 831.

Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэлефон: 31-04-15,
Тэл./факс: 22-97-82,
E-mail: krug@user.unibel.by
Інтэрнэт: http://tydniovik.hypermart.net

Газэта надрукаваная афсэтным спосабам у Магілёўскай абласной друкарні імя Я.Свярдлова. Замова 20. Наклад 2000 асобнікаў.